

Η ΑΜΠΕΛΟΣ
ΜΕΓΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ ΔΙΥΛΙΣΣΕΩΣ
ΚΟΝΙΑΚ
 Σ. και Η. και Α. ΜΕΤΑΞΑ
 ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ρομηθενται της Α. Μ. του Βασιλ. των Ἑλλήνων
 της Α. Β. Υ. του Διαδόχου
 και της Α. Μ. του Βασιλ. της Σερβίας

Τὸ μόνον προϊόν τοῦ εἶδους του τὸ χαῖρον παγκοσμίου
 φήμης, ἀπόδειξις ἀψευδῆς τὰ 7 Βασ. παράσ. και
 τιμητικαὶ διακρίσεις 7 και τὰ

35 ΜΕΓΑΛΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ 35
 και τελευταίως

τὸ αὐτ. παράσημον Ὁσμανιῆ δ' τάξεως
 Γενικὸν Γραφεῖον δι' ὅλην τὴν Τουρκίαν
 9 — Ἐν Κων)πόλει, Γαλατᾶ χάν — 9

ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γεν. ἀντιπροσώπου και πληρεξούσιου

κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΣΑΓΙΑΝΝΗ

ΣΗΜ. Ἡ ἑκτακτος ὑπόληψις, ἧς ἀπολαύει δικαίως τὸ ἀγνὸν
 προϊόν τοῦ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστασίου τῶν **ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΕΤΑΞΑ**
 παρέκρινε πολλοὺς ν' ἀλλάξωσι και τὰ ὀνόματά των και ν' αὐτο-
 κληθῶσι Μεταξᾶδες. Ἐπειδὴ δὲ ἀνεφάνησαν συνουθλεύματα (δῆθεν
 τῶν κονιακ) ψευτομεταξάδων τούτων, πρὸς ἀποργὴν παραποιή-

σεων, παρκαλοῦνται οἱ κ. κ. καταναλωταὶ νὰ ζητοῦν τὴν ἔναντι φιάλην μετὰ ταινίαν φέρουσαν πιστο-
 ποίησιν τσερκιστί, ἑλληνιστί και γαλλιστί, περὶ τῆς **ΓΝΗΣΙΟΤΗΤΟΣ** τοῦ **ΚΟΝΙΑΚ** ἡμῶν τοῦ
 χημικοῦ τῶν ἀνακτόρων κ. Κ. Α. Συγγροῦ ὡς και τὰς σφραγιδας και τὴν ὑπογραφήν του. Ἡ ταινία
 ἄρχεται ἄνωθεν τῆς ἐτικέτας, φθάνει μέχρι τοῦ λαμποῦ τῆς φιάλης, καλύπτει τὸ καψύλιον και εἶναι-
 τριγυρισμένη μετ' ἑτέραν ταινίαν, φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν μας.

Ζητεῖτε λοιπὸν πανταχοῦ τὸ πνευματικόν τῆς ἔναντι φιάλης
 και ἐφιστᾶτε τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τῶν ὑπογραφῶν.

Συνιστῶμεν θερμῶς τὸ ἄνωθεν προϊόν εἰς τὰς οἰκογενείας.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ

ΤΗ. ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΝ

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ γρ. 50
 Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις " 60
 Ἐν τῇ ξένῃ φραγ. χρ. 15
 Ἐξάμνηοι κατ' ἀναλογίαν.

Πληρωμαὶ και αἰτήσεις
 ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

Ὁ κρατὼν τὸ πρότον
 φύλλον λογίζεται
 συνδρομητής.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Αἱ συνδρομαὶ προπληρόνεται
 ἐπὶ ἀποδείξει φερούσῃ τὴν σφραγίδα
 τοῦ φύλλου και τὴν ὑπογραφήν
 τοῦ ἑτέρου τῶν Διευθυντῶν.

Διευθύνται

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Τ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Γαλατᾶ Κουρδούμ-Χάν ἀρ. 23.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ υἱὸς τῆς χήρας, διήγημα ἐπὶ τῷ Νέφ Ἰταί (ὑπὸ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ). — Ἡ πρῶτα (ὑπὸ Ι. ΧΑΡΙΣΙΑΔΟΥ). — Τὸ θαῦμα τῆς ἀγάπης, πῆγμα (ὑπὸ Φ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ). — Ἡ ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΡΗ (ὑπὸ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ). — Παρήγορος ἀκτίς, διήγημα ὑπὸ ΣΗΥΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ. — Ὁ Φῶν.ξ (ὑπὸ Ν. ΧΑΡΙΣΙΑΔΟΥ). — Εὐτράπελα. — Ἀρτισύστατα σωματεῖα: Ἡ ἐν Φαναρίῳ φιλανθρωπικὴ Ἀδελφότης, Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν ἐν Καδύλλῳ, Φιλόμουσος Ἀδελφότης Ἡ Πρόδοξος ἐν Δράμῃ. — Ἀρραβῶνις. — Ἐπιφύλλι: Ἡ Μαμζέλικα: μυθιστορία Henry Gréville ὑπὸ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Τ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ.

Διευθύνται ΚΟΡΝΗΘΙΑ Δ. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ καὶ ΕΜΜ. Τ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΗΣ

«Οὐ πάσσομαι τὰς χάριτας
ταῖς Μούσαις συγκαταμγνύς
» ἡδίστατ' σὺ γίαν.»

Εὐρ. Ἦρ. Μαιν. Στ. 673 - 5

Ἡ «ΒΟΣΠΟΡΙΣ» εὐχεται τοῖς ἀνα-
γνώσταις αὐτῆς τὸ Νέον Ἔτος χρυ-
σοῦν καὶ ρόδινον.

Ο ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ (Ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει.)

Α'.

Εἶναι ἐσπέρα παραμονῆς τῆς πρώτης τοῦ ἔ-
τους· τὸ ὠχρὸν φῶς τοῦ χειμερινοῦ ἡλίου πρὸ
πολλοῦ ἤδη ἐπάσαιτο ἐπιχρυσοῦν τὰ χιονόλευκα
τοῦ αἰθέρος νέφαλα· ἀρκιῶ τινες μόνον ἀστέρες
ἐπιστέφουσιν, ὡς λαμπεροὶ μαργαρίται, τὸ ζοφῶ-
δες μέτωπον τῆς νυκτός.

Ἐν ἐκάστη οἰκίᾳ ἀντηχοῦσι χαρμύσυνα ἄσματα·
ἐκάστη καρδία πνηγυρίζει φαιδρὰ τὴν ἐμφάνισιν
τοῦ νέου ἔτους, τοῦ κχινοφανοῦς· τούτω τέκνου
τοῦ χιονοπάγωνος Κράνου, ὅπερ οὗτος παρουσιάζει
πρὸ τῶν ὀμμάτων τῆς ἀνθρωπότητος, μειδιῶν
καὶ ἀκτινοβολοῦν, χρυσοῦν φέρον στέφανον ἐλπί-
δων καὶ ὀνείρων νέων.

Ἴδού, κτυπᾷ ἡ ὄρα· αἱ καρδίαι πάλλουσιν· ἔτι
μικρὸν καὶ τὸ λήγον ἔτος, ὠχρὸν καὶ γεγηρακὸς,
φέρον ἐπὶ τῶν νώτων, ἄλλων μὲν τὰς εὐλογίας,
ἄλλων δὲ τὰς μυχίας ἀράς, καταβυθίζεται σιγη-
λῶς ἐν τῷ ἀχναίῳ τοῦ παρελθόντος ὠκεανῷ, ἐν τῷ
ὠκεανῷ ἐκείνῳ, ὃς οὐδέποτε ἀποδίδωσιν ὅ,τι ἄ-
παξ κατέπιεν. ὦ, πόσον καταπληκτικῶς ταχέια
ἡ πτῆσις τοῦ χρόνου! καὶ πῶς οὗτος λεληθότως
ἀποφέρει τῆς Ἠθῆς ἡμῶν τὰ δροσόρρακτα ἀνθεμιά
ἐπὶ τῶν πτερόγων αὐτοῦ! ἔτι χθές· ἐτρυφῶμεν
ἀμέριμνοι ἐν τῇ ἀγῆ χαρᾷ τῆς παιδικότητος,
ἥς τὸ μοιριῶν τέρμα, ὡς ζοφρόν σημεῖον ἐπὶ
τοῦ τότε πρὸ ἡμῶν ἀπλουμένου ἀπεράντου ὀρί-
ζοντος, τὸ ἀνίποπτον ἡμῶν ὄμμα οὐδόλως διέ-
βλεπε· καὶ ἤδη ἡ ἐποχὴ, ἡ εὐδαίμων ἐκείνη, πα-
ρῆλθε, καὶ παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτέ· ἡ ἡδέια αὐ-
τῆς μόνον ἀνάμνησις μᾶς φθάνει ἔτι ὡς ἐν σκότει
ἀμυδρὰ ἀκτίς μεμακρυσμένου φάρου. ὦ χρόνε,
ἀελλοπτέρυγε χρόνε! ποῦ λοιπὸν ἀπάγεις ἀνι-
πτάμενος τὰ ἄνθη τοῦ βίου ἡμῶν; μὴ ἄρα με-
ταφτεύεις αὐτὰ ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰς τοὺς ἀμα-
ράντους λειμῶνας τῆς αἰωνιότητος;

Β'.

Ἐν τῷ μίμῳ δωματίῳ πενιχοῦ οἰκίσκου ὠχρὸς
λύγνος διαχέει ἀσθενῆς καὶ ὑποτρέμον φῶς· αἱ

τελευταία φλόγες της εστίως άχρονται κατευναζόμενοι, εν δὲ τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ νομίζεις ὅτι μυστηριώδεις εἰκόνες ζοφεραὶ ἢ φαιδραὶ, μέλλουσι νὰ διαγκυρώσι μετ' οὐ πολὺ. Παρὰ τὴν ἐστίν κήτητά μελκνέμων γυνή, ἥ; ἡ ὠχρά, πλὴν γλυκεῖα φυτόγονωλα, ἐκπράζει ψυχικὴν θλιψίν, ἀλλὰ θλιψίν κερτερικὴν τὴν θλιψίν ἐκείνην τὴν ἀύλακρυσαν τὸ μέτωπον καὶ μακρύνουσαν τὴν καρδίαν, πλὴν μήπω δαμάζουσαν τὴν ψυχὴν, καὶ παρ' αὐτὴν ὠραῖος δωδεκαέτης παῖς ἐρείδει τὴν εὐκομον αὐτοῦ κάρην ἐπὶ τοῦ μητρικοῦ στήθους τῆς· εἶναι γλυκὺς καὶ χαρῖεις ὁ παῖς ἐκεῖνος· ἐν τῷ βλέμματι αὐτοῦ διακλῆμπε ζωηρὰ ἀκτὶς δικαιοῦσας καὶ τὸ μειδίαμά του φέρει παράδοξον εὐγενείας ἐκφρασιν.

Ὁ υἱὸς ἐλάλει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ μετὰ τῆς θεληκαρδίου ἐκείνης χάριτος, τῆς κοσμοῦσης καὶ τοῦς ἐλαχίστους τῶν παιδῶν λόγους, ὁσάκις οὗτοι μετ' ἀγγελικῆς ἀρελείας ἀποκαλύπτουσι τὰς ἀγνῆς καὶ ἀσπίλους αὐτῶν ψυχὰς πρὸ τῶν πολλὰ ἰδόντων καὶ παθόντων ἐν τῷ πολυπράκτῳ τραχώδει δράματι, ὅπερ ἐπιγράφεται ἀνθρώπινος βίος.

— Ἰδοῦ, μήτηρ, ἦλθε τὸ νέον ἔτος· ἐνθουμαίσει ὁποῖον δῶρον μοὶ ὑπεσχέθης προχθές; μοὶ ὑπεσχέθης ἕνα ἀσπασμόν· δός μοι λοιπὸν τὸ δῶρόν σου.

Καὶ ἡ μήτηρ μετὰ γλυκυπέρου μειδιάματος ἐπέθηκεν ἐπὶ τοῦ κατάρου τοῦ παιδὸς μετώπου τὸ παθητὸν φίλημα.

— Μήτηρ, εἶναι ἀληθές ὅτι κατὰ τὴν πρώτην τῶν ἔτους οἱ ὀμήλικές μοι παῖδες λαμβάνουσι πληθύν δῶρων, ἀθυριμάτων καὶ ὀπωρῶν· τούτων πάντων, ἀσυγκρίτως ἡδύτερον, ὑπάρχει τὸ δῶρον, ὅπερ ἤδη παρὰ σοῦ ἔλαβον. Ἐνθουμούμαι, πέρυσιν εἰς συμμαθητῆς μου μοὶ εἰδείκνυε περιγχαρῆς μικρόν πολυτελὲς χρηματοκιβώτιον, ὅπερ εἶχε δωρήσει αὐτῷ ὁ πατήρ σου κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους· τὸν ἡ ὠτῆσα· «τί σὲ χρησιμεύει τοῦτο; καὶ ἀπεκρίνατο ἀγερώχως: ἕνα τὸ πληρώτω χρημάτων!» ὦ μήτηρ, ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω πληρῆς χρηματοκιβώτιον οὐδὲ πολύτιμα ἀθύριματά μοι ἀρέσκαι καλλίον, ὅταν ἔλθῃ τὸ ἔαρ, τὸ γλυκὺ μακαργόφυλλον ἔαρ, νὰ πλέκω στεφάνους ἐκ τῶν εὐθιχῶν μύρτων καὶ τῶν μυριπόων ῥό-

δων, ἀτινα εὐρίσκω ἀνοῦντα ἀνὰ πᾶν βῆμά μου ἐντὸς τῶν χλωρῶν λειμῶνων. . . καὶ τὸ ἄσμα τῆς ἀηδόνος! . . . Ἄ! τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο ἄσμα, ὅπερ ἤκουον πέρυσιν, ἐκεῖ, εἰς τὸ βαθύσκιον δάσος, κατὰ τὸ λυκαυγές, πρὶν ἢ ἡ πρώτη ἡλιακὴ ἀκτὶς ἀναρπάσῃ τοὺς ἐπὶ τῶν ἀνθέων ἀδάμαντας τῆς δρόσου, πρὶν ἢ τὰ πρῶτα ἀνθρώπινα βήματα θορυβήσῃ τὴν ὑπνώτουσαν ἐτι ἠχῶ τῆς κοιλάδος. ὦ! πότε θὰ ἔλθῃ τὸ ἔαρ νὰ δρέψω πάλιν ῥόδα καὶ οὐρανόχροα μυόσωτα, ν' ἀκούσω πάλιν τὴν ἀγνὴν φωνὴν τῆς ἀηδόνος! Ὅποιον θείλητρον λοιπὸν ἔχει τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦ συμμαθητοῦ μου; δὲν λάμπει πλεῖστον τῶν χρυσῶν νομισμάτων, μήτηρ, εἰπέ μοι, τὸ διαυγές κύμα τοῦ ῥύακος, ὅτε αἱ χρυσαὶ τοῦ φωτὸς ἀκτίνες λαμπυρίζουσιν ἐν αὐτῷ; . . . Ἄλλ' οὐγί! θέλω ν' ἀποκτήσω χρήματα. . . σήμερον πρὶν ἢ ἐτι νυκτώσῃ διήλθεν ἐντεῦθεν ὠχρὸν ῥακένδυτον ὄρφανόν, νεώτερον ἐμοῦ καὶ τὸ τάλαν ἐνδακρυ ἔτεινε τὴν χεῖρα ἐπαιτοῦν.

Ἡ καρδία μου ἐβλίβη, ἠθέλησα νὰ τῷ δώσω τι, ἀλλ' οὐδὲν εἶχον! . . . Ἐπιθυμῶ νὰ γείνω πλούσιος, ὅταν ἡλικιωθῶ, ἕνα δύνωμαι νὰ ἐλεῶ τὰ ἐπαιτοῦντα ὄρφανά.

Ἡ φωνὴ τοῦ παιδὸς, ἠδείκ ὡς εὐαγγέλιον χελιδόνος τερέτισμα, ἀντηχοῦσα ἐν τῇ μελαγχολικῇ σιγῇ τοῦ δώματος ἐκείνου βαθμηδὸν ἐσιώπησεν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ σταθιπύου ὑπνου. Ἦτο ὠραία ἡ θέα τοῦ τέκνου τὴν κάρην ἀνκαλύοντος ἐπὶ τῶν τρυφερῶν στέρκων, ἀπ' ὧν ἤχησε τὴν ζῶην.

Τότε ἡ μήτηρ, μηδὺλως ἐτι μειδιῶσα ἐν τῇ μονήρει σιγῇ, προσήλωσεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἐνδακρυ καὶ τὰ χεῖλη αὐτῆς ἐψιθύρισαν θρηνωδῶς:

— ὦ τέκνον μου, ἀγνόν μου τέκνον, διατί νὰ ἦσαι ὄρφανόν; λεπτοφυῆς ἄνθρωπος, διὰ τί νὰ μαρτυρῆσαι ἐν τῷ παγερῷ χειμῶνι τῶν συμφορῶν; δὲν εἶσαι ὡς τὰ ἄλλα παιδία· ἔχεις πνεῦμα διάφορον, χάριν ἰδιάζουσαν· ἐπὶ τοῦ μετώπου σου διαβλέπω ἀρίστον τινα σφραγίδα χαρκατῆρος ἐξόχου, καὶ ἐν τούτοις διαγίεις ἐν ἀθλιότητι.

Ἐν τῷ μεγάρῳ ἐνθα εἰργαζόμενη χθές εἶδον πολλὰ παιδία πλουσίως ἐνδεδυμένα καὶ εὐθίμως ὀνειροπολοῦντα τὰ δῶρα, ὅπερ θὰ λάβωσιν ἄριον· καὶ ὅτε ἐζήτησα παρὰ τῆς μητρὸς τῶν, τῆς

εἰκοδεσποίνης, κατὰ τι πλείονα χρήματα, ἐν' ἀγοράσῳ ἀθυριὰ τι διὰ τὸ τέκνον μου, τὸ μέτωπόν της συκωρρώθη, ὀργίλως δὲ καὶ ὑπεροπτικῶς μοὶ ἀπήντησε ἀδὲν εἶναι ἀνάγκη τὰ τέκνα τῶν πενήτων νὰ ἔχουσιν ἀθύριμα κατὰ τὸ νέον ἔτος! . . . εἶναι λοιπὸν παρὰ οἱ πένητες; γλυκὺ μου τέκνον, εἶσαι παρὰ καὶ σὺ;

Θερμὸν δάκρυ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῆς μητρὸς κυλισθὲν ἐστράγγιζεν ἐπὶ τοῦ λευκοῦ μετώπου τοῦ παιδὸς βαθείως καθεύδοντος, ὡς δρόσου ψεκᾶς ἐπὶ κρίνου, ὅπερ ἡ ἠδύπνοος αὔρα βαυκαλιζεῖ ἐν αἰθρίᾳ ἐπρινῆ νυκτὶ.

Γ'.

Αἱ ζοφώδεις σκιὰι τῆς νυκτὸς ἀπανταχοῦ ἤδη ἠπλώθησαν· οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς καὶ τῶν γελῶτων ἐν κάσῃ οἰκίᾳ βαθμηδὸν ἐσίγησαν· οἱ πάντες καθεύδουσιν ἤδη ἐλπίζοντες τὴν αὔριον διάφορον τῆς χθὲς, ὡσεὶ πρόκειται νὰ φωτίσῃ αὐτὴν ἡλιος ζωηρότερος, ὡσεὶ πρόκειται νὰ ὑποδέξῃται αὐτὴν φύσις γελοιστέρη· ἐν δὲ τῇ βαθείᾳ τῆς μεσονυκτίου ὥρας σιγῇ ἡ διάτορος κραυγὴ ἀγρύπνου τινὸς μόνον ἀλέκτορος προσαγορεύει τὸ ἤδη ἀρχόμενον ἔτος.

Ἐν τῷ ψυχρῷ οἰκίσκῳ τῆς χήρας, ὑπὸ τὸ φέγγος τοῦ λύχνου τὸ ψυχορράγουν, ὁ λυσιμερίμνος Μορφεὺς ἀοράτως ἐπελθὼν ἐπέκλεισε δι' ἐλαφρᾶς καὶ εὐεργετικῆς θωπείας τὰ κεκαμηκότα ἐκείνης βλέφαρα. Ἀλλὰ τίς περίξ λεπτὸς θροῦς ἀπηχεῖ; ὁποῖον αἰφνης ἀόριστον φῶς κκταυγάζει τοὺς γυμνοὺς τοίχους, τοὺς μόνους κωφλάλους μάρτυρας τῆς μυστηριώδους σκηνῆς; ὦ θαῦμα! ἡ λευκὴ πτέρυξ ἀγγέλου ἀστραπηδὸν ἐκ τοῦ αἰθέρος καταπτάντος θροεῖ ἐλαφρῶς καὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἡ οὐρανία λάμψις ἀκτινοβολεῖ! ἰδοῦ, ἐπέστη ἐναερίος ἐπὶ τοῦ ὑπνώτοντος παιδός, οὐ προσθίγει τὸ μέτωπον διὰ τῶν πτερῶν καὶ κύπτων ἀσπάζεται αὐτὸν ἐπὶ τὰ χεῖλη· ἡ δὲ θερμὴ του πνοῆ περιχυθεῖσα, εἰσδύει μέχρι βάθους τῆς καρδίας αὐτοῦ. ὦ μάργος ὀπτασία! Ἄλλ' ἰδοῦ αἰφνης ὁ ἀγγελος ἀφίπταται, ἡ αἰγλή αὐτοῦ δύει καὶ ἐνῶ ἡ ἀεροβάτις πτέρυξ του μετ' ἀστραπιαίου τάχους διανύει καὶ πάλιν τὰ αἰθέρια ὕψη, ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ κοιμημένου παιδός, ζωηρῶς ἐμψυχουμένης, ἀνατέλλει γλυκὺ μειδιάμα· ἡ ἀντανάκλασις τοῦ ἐξαισίου ὀράματος ἐν εἶδει χρυσοῦ ὀνείρου καταλάμπει ἐτι τὸν ὕπνον αὐτοῦ

Δ'.

Ὁ ἥλιος ἀνέτειλε· τῆς χειμερινῆς εὐδίας ὑπομειδᾷ ἡ προσηνὴς καλλονή.

— ὦ μήτηρ, ὁποῖον ὄναρ! λέγει ὁ παῖς ἀρμπισθεῖς· εἰς δὲ τὴν ἀνάμνησιν ταύτην τὸ στήθος του θερμαίνεται, τὸ αἷμα ἀνερχόμενον τὰ χεῖρα φοινίσσει τὰς παρειὰς του καὶ τὸ ὄμμα του παραδόξως σπινθηροβολεῖ· ἀκουσίως δὲ ἡ ἀφήγησις τοῦ ὀράματος ἐξέρχεται τοῦ στόματις αὐτοῦ ὑπὸ μορφήν ἀφελούς ἄσματος.

Δ'.

Τὴν νόττα εἶδα ὄναρον· ὅταν νύπερτ' ἐν ἀστέρι κατέβηκε ἕνας ἀγγελος· ἐπὶ πειρηρῶ μου στρώμα· εἶχε λευκὰ φτερά καθὼς τὸ Πλάστου περιστέρι, . . . καὶ μ' ἔσωσε, καὶ μ' ἔσωσε ἕνα φίλ' ἐπὶ τὸ στόμα· θαρρῶ πῶς ἦθε τοῦ Θεοῦ τὴ χάρι νὰ μὲ φέρῃ. . . τί ὄνειρ' ὀλκῶνταν! θαρρῶ τὸ βλέπ' ἀκόμα.

Καὶ τοῦπα γὼ κρυὰ ἔς ταῦτι ὅταν ἔκαμε νὰ φύγῃ· «Ἄχ! πὲς τοῦ Πλάστη, ἀγγελε, σ' ὀρκίζω ἔς τὸν αἰθέρα σ' ὀρκίζω ἔς τὴ χρυσὴ Ἐδέμ, γιὰ τὴ φτωχὴν μητέρα ποῦ νύχτα πλαῖ ἔστηγκλίμη μου ὁ στεναγμὸς τὴν πνίγει πὲς του γιὰ κἄθε δυστυχῆ ἔς τὸν κόσμον ἐδῶ πέρα.» Καὶ τότε μ' ἔχυσε θερια πνοὴ μέσα ἔς τὰ στήθια. . . ἄχ! ἦταν ὄνειρο αὐτό; μὴν ἦταν ἀλήθεια;

Ἀγγελε ἔρχου ἔς τὸ βαθὺ συννεφιασμένο βράδυ καὶ ἔς τῶν ἀθῶων τῶνερὸς ἄς λάμπῃ ἡ μορφή σου· χύνε ἐλπίδα ἔς τὴ ψυχὴ, ἀκτίνα ἔς τὸ σκοτάδι καὶ χύνε τὸ χαμόγελο ἔς τὴ γῆ τοῦ Παραδείσου· Ναι! σκόρπα τὸ χαμόγελο ἔς τὰ πικραμένα χεῖλη καὶ πέτα πάλι, φῶς γλυκὺ πρὶν ἢ ἀγῆ μᾶς στελεῖ.

Κι' ὅταν ἀνθίσουν δροσερὰ τῆς ἀνοιξὸς τὰ κάλλη ποῦ θάχῃ φύλλα τὸ κλαδί καὶ ἡ φωλιὰ πουλάκια, ἄ, χρυσωτέρουγη μορφή! ἔρχου τὴν νύχτα πάλι, ἄνε τραγοῦδι ἔς τὰ πουλεριά, δροσερὰ ἔς τὰ χορταράκια.

Ὁ οὐρανὸς πεμπτος ἀγγελος τῆς νυκτὸς ἐνεφύσησεν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ ἐκείνου ἀσπασμοῦ τὴν ποιητικὴν ἔμπνευσιν. Ἦλθε ὁ νεαρὸς ἀοιδὸς ἀτενίζων ῥεμβωδῶς πρὸς τὰ ὕψη, προσβλέπει μειδιῶντα τὸν οὐρανόν· μὴ ἄρα εἶναι δι' αὐτὸν τὸ μειδιάμα τοῦτο ἰλαρὰ ὑπόσχεσις περὶ μέλλοντος αἰσίου, μέλλοντος δόξης καὶ εὐδαιμονίας, ἐκ μέρους Ἐκείνου ὅστις ἐπέταξεν ἕνα οἱ ἔσχατοι γένωνται πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι;

Ε'.

Ἐτη παρήλθον· ὁ ὄρφανὸς ἀοιδὸς ἠνδρώθη· ἡδὴ δὲν οἰκεῖ ἐτι ἐν τῷ ψυχρῷ καὶ ταπεινῷ οἰκίσκῳ·

δὲν ἐνδύεται πλέον βράκη, αἱ δὲ ἐπιφανεῖς τῆς ἡμέρας δὲν ἀτενίζουσιν αὐτὸν μετὰ περιφρονήσεως· ἀλλὰ προσβλέπουσιν ἐνιοὶ ζηλοτύπως τὰς εὐθελεῖς δάφνας, αἵτινες στεφανοῦσι τὸ ἐμπενευσμένον αὐτοῦ μέτωπον. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἀργυρόθριξ ἤδη γραικ, δὲν στένει πλέον ἐν τῇ σιγηλῇ γαλήνῃ τῆς νυκτός· ἡ δύσις τοῦ βίου αὐτῆς εἶναι αἰθρία καὶ εὐλαμπής, ὡς ἡ τῆς φαιδρᾶς θερνῆς ἡμέρας.

Εἶναι καὶ πάλιν ἑσπέρα παρχμονῆς τοῦ νέου ἔτους.

Ὁ ἡδὴ περιδόςος δαφνηστεφῆς νέος εἶναι συγκεκριμένον ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τρεῖς βαθεῖαν, ἱερὰν ἀνάμνησιν· πρὸ τῆς ἀμυδρᾶς ταύτης εἰκόνας, τοῦ πενιχροῦ, πλὴν προσφιλοῦς γενεθλίου οἰκίσκου, τῶν ψυχρῶν τῆς ἐνθεῖας νυκτῶν, τοῦ χρυσοῦ τέλος ἀγγέλου τοῦ ἐμφυσήσαντος αὐτῷ τὴν ζωήρωτον ἐκείνην πνοὴν ἐν παρομοίᾳ νυκτὶ, ἡ κερδία αὐτοῦ σκιρτᾷ· καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν εὐγενῶν τούτων ἀναμνήσεων εὐεργετικώτερος ὑπὲρ ποτε δείκνυται πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς Μοίρας προγεγραμμένας ὑπάρξεις.

Αἰφνης κρούει τις τὴν θύραν περιδεῶς·—τίς εἶναι;

— Εἶναι γραικ βράκένδυτος ἐπαίτις, ἐπὶ τῆς κεκυφίας βράχως φέρουσα τὸ μογηρὸν ἄχθος τῶν ἑτῶν καὶ τὸ ἔρρυτιδωμένον μέτωπον κύπτουσα πρὸς τὴν γῆν, ἐφ' ἧς μετ' οὐ πολὺ ἡ ὅλοη εἰμαρμένη μέλλει νὰ ταυνῆται αὐτήν.

Ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ ἡ τάλαινα ἐπαίτις μετ' οὐ πολὺ καθίζει ἀπέναντι τοῦ περικλεοῦς ποιητοῦ, ὑπὸ τὴν φιλόξενον αὐτοῦ στέγην. Ὁ αἰοιδός, κατὰ τὸ ἀφελές ὁμηρικὸν ἔθιμον μεταλλᾷ τὸν περιπετειώδη βίον τῆς ξένης αὐτοῦ. Ἐκείνη ἀφηγεῖται τρεμούση φωνῇ καὶ μετὰ τὴν εἰλικρινῆ ἐκθεσιν πολλῶν λεπτομερειῶν καταδείκνυται ἀπροσδοκῆτως ὅτι εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ εἰποῦσά ποτε πρὸς τὴν δυστυχή τότε γῆραν μητέρα τοῦ ξενίζοντος· αὐτὴ εἶναι ἀνάγκη τὰ τέκνα τῶν πενήτων νὰ ἔχωσιν ἀθύρματα κατὰ τὸ νέον ἔτος! » Φεῦ! ἦν ποτε πλυσία δέσποινα ὑπὸ σμήνους θεραπεινῶν περιστοιχομένη· δι' αὐτὴν ἦν προωρισμένη ἡ πολυτελεστάτη μέταξα καὶ οἱ λαμπρότατοι ἀδάμκωντες· ἀλλ' ὁ σκοπίμος δούς πάντα τοῦτον τὸν ὄλβον ἀφείλεν αὐτὸν ὡς ποτε παρὰ τοῦ Ἰώβ· ἡ δὲ αἰγλή ἐκείνη ἐσβέσθη ὑπὸ τὰ λάβρωσ ἐπιπεσόντα ἀνη-

λεῖ κύματα τῶν βιωτικῶν τρικυμιῶν. Καὶ ἦδη ἡ τάλαινα γῆρα καὶ ἄπαις, ἀνάπηρος καὶ ἄελπτος, ἐπαίτει τὸν οἶκτον τῶν ἄλλων, τὸν οἶκτον ὃν αὐτὴ κατὰ τὰς εὐδαίμονας ἡμέρας τῆς ἀπόνως ἤρνειτο πρὸς τοὺς δυστυχεῖς. Ὡ τῆς φοβερᾶς τῶν ἀνθρωπίνων μεταβολῆς! Ὡ τῆς αὐστηρᾶς δικαιοσύνης τοῦ τὰ πάντα διέποντος! Ἄλλ' ἡ ἀργυρόθριξ μήτηρ τοῦ αἰοιδοῦ πρὸ τῆς σκληρῶς ποτε αὐτῇ προσεγεθείσης γυναικός, ἡδὴ δυστυχοῦς, πρὸ πολλοῦ μεταμεληθείσης, πρὸ τῆς ἐτοιμορρόπου ἡδὴ θελλοπλήκτου γηραιᾶς δρυός, καταλαμβάνεται ὑπὸ οἴκτου καὶ τοὺς γλυκεῖς γαληνούς ὀφθαλμούς τῆς πληροῦσιν εὐγενῆ δέκρυα. Ὁ δὲ μεγάλθυμος υἱὸς μετὰ θερμῆς συγκινήσεως λέγει τῇ δυστήνῃ ξένη, ἣν παραδόξως ὁ οὐρανὸς τῷ ἀπέστειλεν ἐν τῇ ἐπισήμῃ ταύτῃ νυκτὶ:

— Γύναι! εἶσαι ἡδὴ δυστυχῆς· τὸ ποτὲ γαῦρον μέτωπόν σου ἐταπεινώθη ἐν τῇ σφοδρᾷ πάλῃ, ἣτις ἀπκρίττει τὴν ζωὴν κατασυντριβῆς οἰκτρῶς· ἀλλ' ἡ σύχει, τάλαινα! γαλήνη σὲ ἀναμένει τοῦλοιποῦ· ζῆθι παρ' ἐμοί· ἀπόλαυε τὴν θέρμην τῆς ἐστίαςμου καὶ ἔσο ἀδελφὴ τῆς γηραιᾶς μητρός μου!

Δάκρυα κατανύξιος καὶ εὐλογίας διαδέχονται τοὺς λόγους τούτους, ὑψηλοῦς ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν, καὶ ὁ οὐρανὸς μειδιῶν πέμπει καὶ πάλιν ἀοράτως φύλακα ἄγγελον ἵνα σκέπη διὰ τῶν εὐρειῶν αὐτοῦ καὶ ἀσπίλων πτερυγῶν τὴν ἱερὰν ἐκείνην στέγην.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

Η ΠΡΩΙΑ

Ὁ θεός, ὁ θεός μου, πρὸς σὲ ὀρθρίζω
(ψαλμὸς 98')

Μετὰ πόσης πάντοτε εὐφροσύνης χαιρετίζω τῆς πρωῆς τὴν ἐμφάνισιν. Ὅποιον φαιδρότητα διακχεοῦσιν ἐν τῇ ψυχῇ μου εἰ λαμπροὶ χρωματισμοὶ τῆς ἀνατολῆς, τὰ πύρινα σώματα τὰ σελαγίζοντα εἰς τὸν αἰθέρα.

Ὁ κῆματος τῆς χθὲς παρῆλθεν ἡδὴ καὶ νέον σφρίγος δυνάμεων καταλαμβάνει τὸν κεκμηκότα ὄργανισμὸν. Ἰδοὺ τότε μετὰ τῶν ὠκεανῶν τοῦ φωτός τῶν σημειούντων τὴν ἀφίξιν τῆς ἐναρχομένης ἡμέρας καὶ τῆς νέας ζωῆς τῆς ἀνὰ τὸ σύμ-

παν διαχειομένης, σκέψεις φειδραὶ καὶ ἀναμνήσεις αἰγλήσονται κατὰ τὰς ὥρας τὰ πρωῆας, καὶ συναίσθηματά εὐχρηστά καὶ ἱερὰ ἐκστάσεις.

Ἄλλ' εἶνε εἰτέτι νύξ.

Σκότος βαθὺ περιβάλλει τὸ πᾶν καὶ σιγὴ νεκρική.

Εἶνε νύξ, ἀλλὰ νύξ προκεχωρηκυῖα. Τὸ μεσονύκτιον ἐσήμανε πρὸ πολλοῦ, καὶ ὁ ὕπνος ἀπῆλθε μακρὴν συναποκομιζῶν ὀλόκληρον τὴν περωτὸν κόσμον τῶν ὀνείρων. Μετ' ὀλίγον ὑποφώσκει ἡ Ἥως· ἡ ῥοδοδάκτυλος καὶ τὰ ἄστρα ὠχρίωντα κατὰ μικρὸν, παρὰ δίδουσι τὰ σκῆπτρα εἰς τῆς ἡμέρας τὸν ἀστέρα τὸν τηλαυγῆ.

Καὶ τὸ θέαμα τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς ἐπαναλαμβάνεται ἀναλλοίωτον τὸ αὐτό, οἷον καὶ πρὸ μυριάδων αἰῶνων.

Οἷον φαινόμενον ὁ κόσμος, οὐτινος οὐδεὶς ἠδυνήθη ἀληθῶς νὰ ἐξηγήτη τὸ μυστήριον.

Γενεαὶ ἦλθον καὶ παρῆλθον.

Ἀναρίθμητοι ἀνθρώπων μυρμικίαι δράτασαι περικλιτρόπως ἐν περιεργοτάταις περιπετείαις, καὶ ἐν τούτοις τὸ φαινόμενον τῆς ἀνατολῆς ἐπαναλαμβάνεται τὸ αὐτό, οἷον ἐκθαμβος ἐθεάθη τὸ πρῶτον τότε ὁ πρωτόπλαστος Ἀδάμ.

Λάμπει εἰσέτι τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς καὶ τὰ ἄστρα διαγράφονται σκοτεινὰ εἰς τὸν ὀρίζοντα. Ἡ πρωῆν ἄυρα διασείει τῶν δένδρων τοὺς κλώνους καὶ τὰ πτηνὰ ἀρχίζουσι μετ' ὀλίγον ἐν τοῖς θάμνοις τὸ ἰωθινόν.

Οἷα πλήμμουρα χαρᾶς καὶ εὐθυμίας ἐν τῇ ψυχῇ, εὐθυμίας ἀληθῶς ἀνυποκρίτου, οὐχὶ δὲ τῆς ἐπιπλάστου ἐκείνης, ὅφ' ἦν πολλάκις ἐν τῷ βίῳ κρύπτομεν τὰ πικρότερα καὶ ἀλγεινότερα τῶν συναισθημάτων.

Μυρίαὶ δὲ σκέψεις καὶ ἀναμνήσεις τὴν στιγμὴν ταύτην διέρχονται πρὸ ἐμοῦ. Τὰ συμβάντα τῆς χθὲς καὶ τὰ κηθῆκοντα τῆς σήμερον, μικρὰ μὲν τὸ φαινόμενον, ἀλλ' ἀπαίτουντα ἐν τῇ σμικρότητι αὐτῶν δύναμιν καὶ αὐταπάρησιν ἐπίσης ὅπως αἱ πράξεις αἱ ἡρωϊκᾶι. Ἐπὶ πλέον γεγονότα ἐκ τοῦ παρελθόντος καὶ σκέψεις καὶ εἰκασίαι περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ ψυχικὴ κατάνυξις καὶ ρεμβασμοὶ θρησκευτικοί, ὅλα ἀποβαλόντα τῆς ἑσπέρας τὴν μελαγχολικὴν μορφήν καὶ προσλαβόντα τὴν εὐφροσυνὸν τοῦ λυκαυγοῦς ὕψιν, ζωηρὰ, πάλλοντα, χαρῖεντα.

Κατὰ τὴν θεῖαν ὄντως ταύτην ὥραν τῆς πρωῆς, πολλάκις διηρώτησα ἑμαυτὸν: Ἄρα γὰρ οἱ φίλοι μου καὶ αἱ φίλαι μου κατέχονται ὑπὸ τοιοῦτων καὶ ἐγὼ συναισθημάτων;

Ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τῆς ἀπομονώσεως καὶ τῶν γλυκυτέρων ρεμβασμῶν τὸ πνεῦμα αὐτῶν δὲν ἐξάρεται καὶ συναισθηματὰ τινα ἱερώτερα δὲν γεννῶνται εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς ψυχῆς των; Φιλοῦσι καὶ τότε νὰ μένουσιν ἀπαιθεῖς, ἐπιπόλαιοι καὶ ἀδιάφοροι εἰς τὰ θαυμάσια τῆς δημιουργίας καὶ παλμὸς εὐγενέστερος δὲν ἀντηχεῖ εἰς τὰ στήθη των;

Βεβαίως οὐχί.

Ἐχει ἕκαστος πάντοτε στιγμὰς ἀπομονώσεως, καθ' ἃς ἔρχεται εἰς οἰκειοτέρας σχέσεις πρὸς τὸν πλάστην αὐτοῦ.

Ἀρχεται μετ' ὀλίγον ἡ ἡμέρα καὶ σὺν αὐτῇ τῶν ἀνθρώπων ἡ κίνησις καὶ ἡ ζωὴ. Καὶ κατέρχεται ἕκαστος εἰς τὸ πεδῖον τοῦ ὑπὲρ ὑπάρξεως· ἀγῶνος, μεθ' ὧν τῶν ἐφοδίων καὶ τῶν ἐλατηρίων τῶν κινούντων πᾶσας αὐτοῦ τὰς ἐμφύτους ἡ ἐπιτήτους ιδιότητες.

Ἰδοὺ τότε εἰς ἐνέργειαν ἡ δρασίς, ἡ ἀφοσίωσις καὶ ἡ αὐταπάρησις ἡ ἡ πλεονεξία καὶ ἡ ἀγενής ἐκδίκησις. Ἰδοὺ μετὰ τῆς ιδέας τοῦ καθήκοντος ἡ πρόδοσις καὶ ὁ πολιτισμὸς, καὶ ἡ ἀκνωσις τῶν ἀγαθῶν σχέσεων, δι' ὧν τόσον εὐχάριστος καθίσταται ἡ ζωὴ.

Πρόσωπά τινα αἰφνης συναντιῶνται, ἡ διότι κατέχουσι τὴν αὐτὴν ἡ ἀνάλογον κοινωνικὴν θέσιν, ἡ δὲ ὅτι τὰ φρονήματα καὶ τὰ αἰσθήματα αὐτῶν ταυτίζονται, ἡ συνήνωσεν αὐτοὺς τῆς τύχης ἡ εὐμένεια ἡ ἡ δυσμένεια, ἡ ἐπὶ τέλους ἐσχετίσθησαν τυχαίως. Μετὰ ταῦτα ὅσον γνωρίζονται καλλίτερον τόσον ἐκτιμῶνται περισσύτερον ἀνταλλάττωσι δὴλα δὲ ἐπισκέψεις, συχάζουσι πρὸς ἀλλήλους καὶ τρόπον τινὰ φροντίζουσι νὰ πολλαπλασιάσωσι τὰς καλὰς εὐκαιρίας τῶν συναντήσεων.

Τοιοτοτρόπως συνάπτονται στενώτατοι δεσμοί, παραμένοντες ἐνίοτε ἀρρηκτοὶ μέχρις ἐσχάτων. Ἐντεῦθεν ἡ φιλία καὶ ὁ ἀληθὴς ἔρωσ μεγάλας ἀμφοτέροι ἐξωραίζοντες τὴν ζωὴν.

Ἄλλ' ὁ κόσμος, ὑπὸ τὴν συνήθη τῆς λείξεως σημασίαν, τῆς πρὸς ἀλλήλους δὴλα δὲ κοινωνίας

τοῦ πλήθους τῶν ἀνθρώπων θεωρούμενοι, ὁμοιάζει τὰ μέγιστα πρὸς σφοδρὰν θύελλαν.

Ὅσον καὶ ἂν θελήτη τις νὰ προφυλαχθῆ ἐκ ταύτης, ὅσον καὶ ἂν ζητήτη νὰ ἐξαφελισθῆ, οὐδὲν ἄλλο θὰ δυναθῆ νὰ διαφύγη καὶ ἐπ' ἐλάχιστον τὴν ἐπήρειαν αὐτῆς ἢ καὶ τὰ ἀποτελέσματα, ἀλλὰ πάντοτε οὕτως ἢ ἄλλως θὰ αἰσθηθῆ τὴν δρᾶσιν αὐτῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀδύνατον νὰ μὴ ὑποστῆ ἄλλα ἄλλοτε ὑπὸ τῶν περιστοιχιούτων αὐτόν, καὶ παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἀγαθὴν θέλησιν καὶ διαθέσιν, γενόμενος ἐδῶ μὲν τὸ θῆμα τῆς ἀναισθησίας τῶν ἄλλων, ἐκεῖ δὲ ὁ ἀκούσιος ἦρας τῶν ἱλαρωτέρων ἐπεισοδίων.

Αὐτὴ ὅμως αὕτη ἡ δυσμένεια τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ ἡ μεταβολὴ τῶν περιστάσεων, διεγείρει ἀρ' ἐνὸς τὴν εὐθύτητα καὶ ἐνεργητικότητα ἡμῶν καὶ ἐξίχουσα εἰς φιλοσοφίαν, ἐξαναγκάζει καὶ τὸ μᾶλλον δὲσπιστον καὶ ἀνυπότακτον πνεῦμα νὰ συντρίβηται πρὸ τῆς ιδέας τοῦ αἰωνίου ὄντος...

Μετὰ πότης πάντοτε εὐφροσύνης χαιρετίζω τῆς πρώτης τὴν ἐμφάνισιν! Ὅποιαν φαιδρότητα διαχέουσιν ἐν τῇ ψυχῇ μου οἱ λαμπροὶ χρωματισμοὶ τῆς ἀνατολῆς, τὰ πύρινα κύματα τὰ σελαγίζοντα εἰς τὸν αἰθέρα.

Ἴδού τότε μετὰ τῶν ὠκεανῶν τοῦ φωτός, τῶν σημειούντων τὴν ἀριζὴν τῆς ἐναρχομένης ἡμέρας καὶ τῆς νέας ζωῆς τῆς ἀνὰ τὸ σύμπαν διαχεομένης, σκέψεις φαεινὰ καὶ ἀνεκμνήσεις ἀιγλήεσαι κατὰ τὰς ὥρας τὰς πρωινὰς, καὶ συναισθήματα εὐάρεστα καὶ ἱερὰ ἐκστάσεις.

I. ΑΛ. Χαριδιάδης

Ἐξ Ἰωαννίνων.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Τὸ ἀρχοντόπουλο πεθαίνει
μέσ' τῶν γονιῶν τὴν ἀγκαλιά...
φάρμακο περὶ δὲν τ' ἀνασταίνει·
τιμὲς καὶ δόξαις καὶ φιλιᾷ,
πετοῦν γοργόφτερα πουλεριά·
τὸ ἀρχοντόπουλο πεθαίνει.

..

Κι' ὁ ἥλιος λάμπει στὰ ἕψηλά...
περίσσια χύνωντας τὴ χάριν
θαροεῖς, σιτὸν πόνο τους γελά...
πουλιὰ λαλοῦνε στὸ κλωνάρι,
καὶ κάτου σβεῖ τὸ παλληκᾶρι
κι' ὁ ἥλιος λάμπει στὰ ἕψηλά.

— «Ἄς ἐρθοῦν μάγισσες καὶ μάγοι.
ὁ ἀρχοντας βγάξει προσταγή,
ἐμένα, τὸ παιδί μου πάγει...
σ' ὀλίγο θὰ τὸ φάγ' ἢ γῆ...
κ' ἐμᾶς δὲν θαῦρ' ἢ χαραυγή...
Ἄς ἐρθοῦν μάγισσες καὶ μάγοι.

— «Χρόνια, κύρ ἀρχοντα καὶ ἑγιά...
λύονε ἀπ' ἀγάπη τὸ παιδί σου,
δὲν θὰ τὸ σώσουν τὰ φλουριά...
δὲν θὰ τὸ σώσ' ἢ δύναμι σου...
μονάχα ἢ κόρη κ' ἢ εὐχή σου·
χρόνια, κύρ ἀρχοντα καὶ ἑγιά.

Κ' ἦρθε μιὰ κόρη σὰ φεγγάρι
γλυκειά, φτωχοῦλα γαλανή...
τὸ σπῆτι ἔλαμπ' ἀπὸ χάρι,
πῆρε μιὰν ὄψι φωτεινή.
καὶ τῶχουν θαῦμα οἱ χωριανοὶ
πῶς νὰ σωθῆ τὸ παλληκᾶρι!

Φώτιος Δ. Στεφανίδης.

Η ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΡΗ

B'.

Ὁ κοινότερος τῶν τεσσάρων τούτων τύπων, ὁ καὶ λαϊκώτερος, οὕτως εἰπεῖν, ὅστις καὶ —οὐχὶ ἀνίκως, — τὴν πλείστην ἔδωκεν εἰς τὰς γελωτοποιήσεις ἀρρημῆν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ Διονύτου τὸν θῦρτον πλέον ἢ ἅπαξ ἐκίνησε, προκαλέτας πολλὰς κωμωδίας, ὧν ἐγένετο ὁ κεντρικὸς χαρακτήρ, εἶναι ἡ ὑποκομιζομένη γεροντοκόρη.

Εἶναι ἡ ἐβδόμηκοντοετής νεᾶνις, ἡ αἰωνίως κομψευομένη γραῦς, ἡ γραῦς τοῦ Ἀριστοφάνους, ἡ τὴν δᾶδα μετὰ τρόμου φεύγουσα,

ἡ αἰωνίως εἰς τὰς πεπραμονὰς πιθανῶς συνοικεσίου εὐρισκομένη ἀνύμφευτος νύμφη καὶ αἰωνίως φανταζομένη, ὅτι ἐμπνέει εἰς νεανίσκους τὸ τέταρτον ἔχοντας τῆς ἡλικίας αὐτῆς σφοδρὸν ἔρωτα. Εἶναι τὸ φαινόμενον ἐκεῖνο τὸ ὀξύμωρον ἀληθῶς καὶ ἀναντιρρήτως γελοῖον, ὅπερ συχνάκις τις βλέπει διερχόμενος τὰς ὁδοὺς καὶ καταλαμβαζόμενος ὑπὸ οἴκτου ἀληθοῦς πρὸς τὸ ἄτομον καὶ τὸ φύλον ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον. Εἶναι ἡ ρικνὴ ἐκείνη καὶ ἐρρυτιδωμένη μορφή ἢ φιλαρέσκως, — τούτέστιν εἶδε χθῶς — μειδιῶσα, ἣτις ἐνδεδυμένη σταλὴν νεανίδος καὶ φέρουσα παλίδιον κορασίδος ἐπιδεικνύει μωρίαν ἐνῶ ἀγνοεῖ, ὅτι ἐπιδεικνύει θέλητρον.

Τάλαινα δυσειδῆς Μορμύ γέλωτας ἀντὶ ἐρώτων προκαλοῦσα, δεκέμβριος μορραζίων τὸν μᾶζον καὶ καταρθῶν οὕτω μόνον νὰ γελοιογραφῆσῃ τὴν ἡῆν καὶ νὰ χλευάσῃ τὴν καλλονήν.

Ἡ τοιαύτη γεροντοκόρη ἔχει, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀπλῆς ταύτης περιγραφῆς καταφαίνεται, κενὸν τὸν νοῦν καὶ ξένον πάσης περὶ καθηκόντων καὶ προορισμῶ τῆς γυναικὸς ιδέας, τὴν δὲ καρδίαν ἐστραμμένην πρὸς οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς τὸ μικρὸν τῆς ἐγῶ καὶ τὰς μωρὰς φαντασιοληξίας τῆς ἀμεριμνομερίμου φιλαρέσκείας τῆς, εἰς ἃς, ὡς εἰς τὰ μόνον τῆς ἰδανικᾶς, συγκεντροῖ τὴν μικρὰν τῆς διάνοιαν.

Ἡ τοιαύτη πρὶν ἢ πεῖσῃ τοὺς ἄλλους ἐπεισεν ἤδη ἑαυτήν, ὅτι ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν δὲν ἔπαυσεν ἔτι οὕσα νεαρὰ κόρη, ἀπράγμων ὅλως καὶ μακρὰν τῶν σοβαρῶν μεριμνῶν, — ἀρ' οὐδὲν ἔπαυσεν οὕσα δεσποινὴς ἀκόμη. Ὁ ὑπνώτων βίος τῆς, συνέχεια ἀμεταβλήτου παρελθόντος, εἶναι μακρὸν καὶ ἡρεμῶν δειρῶν, ἀρ' οὐδὲν ἀρυπνίσθη ἔτι, ἀλλ' οὔτε ποτὲ θ' ἀφυπνισθῆ.

Καὶ θρηνοῦσα κατ' ἰδίαν, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ τὸ ὁμολογῆ πρὸς τοὺς ἄλλους, τὸ πρὸ πολλοῦ ἀποπτᾶν κάλλος τῆς, τὸν ἀμετάκλητον τῶν χαρίτων τῆς μαρτυροῦν, ὃν ὡς ἡ στρυθοκάμηλος ὑπὸ τούτῳ θάμνοισι, νομίζει ὅτι ἀπο-

κρύπτει εἰς τῶν ἄλλων τὰ ὄμματα αἰκίζομένη ἐρασιμότητος, ὑποκρίζεται ὑποδυομένη παρθενικὴν ἀδρότητα καὶ αἰδημοσύνην ἀντὶ τοῦ μητρικοῦ ὕψους, ὅπερ οὐ μόνον θὰ ἤρμोजεν ἐξαισίως, ἀλλὰ καὶ θὰ τὴν καθίστα σεβαστὴν καὶ αὐτόχρομα ἐρασιμῶν πρεσβύτιδων.

Τὸ στέμμα τὸ γλυκὺ καὶ ὠρεῖον ἐν τῇ ἐπιβλητικῇ τῷ σεμνότητι, τὸ ἀργυροῦν στέμμα τῆς λευκῆς κόμης, τὸ περιπλασιῶν θεσπεσίως σοβαρὰν καὶ γερατμίαν μορρὴν καὶ πρεσβυτικὴν περιβολὴν βαθύχρουν καὶ ἐπιβάλλουσαν, τὸ στέμμα τοῦτο τὸ ἀγνὸν καὶ δίκην σέλαος ἀσράπτων δὲν ἐκτιμᾷ ἐπικρῶς, ἀλλ' ἀγνοεῖ τὴν ἀγνὴν μαγείαν καὶ τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐτοῦ χάριτα. Καὶ ἐρυθρῶ σεμνοτύλως ὁστάκις πρὸ αὐτῆς γίνεται λόγος περὶ κοινωνικοῦ τινοῦ σκανδάλου καὶ ἐρωτᾷ τρυφερῶς τὴν «μαμιά της» ἂν τῆς ἐπιτρέπη νὰ ἐπιτεκνηθῆ τὴν δεῖνα φίλην τῆς καὶ παρκαλεῖ τὴν εἰκοσαετῆ ἔγγαμον συγγενῆ τῆς νὰ τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὸν περίπατον, διότι θεωρεῖ ἀνάρμοστον ἀνὰ ἐξέλιθ μόνον. Τὰς δὲ ἡμέρας τῆς διέρχεται παρασκευάζουσα κεντήματα καὶ τρίχαπτα χάριν τοῦ ἔσσει μέλλοντος γάμου τῆς καὶ τὰς νύκτας τῆς δνειροπολοῦσα τὸν φαντασιώδη ἐκείνον τῆς καρδίας τῆς ἥρωα, τὸν ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν ἀναμενόμενον καὶ μηδέποτε ἔτι παρουσιασθέντα, ὅστις θὰ τῆς δώσῃ πρὸ ἑαυτῆς καὶ τῆς κοινωνίας τὸν τίτλον καὶ τὸ κύρος τῆς ἐγγάμου γυναικός.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ καυχᾶσθαι τὸν τελευταῖον σαρκαστικὸν γέλωτα κατὰ μέτωπον τῆς ἀληθῶς, φεῦ! γελοῖα προσωπικότητος τούτης, πρὶν ἢ βάλωμεν τὸν τελευταῖον τῆς καταδίκης λίθον εἰς τὰ λιπίταρκα νῶτά της, στῶμεν εὐλαβῶς, στῶμεν μετὰ φόβου!...

Στῶμεν εὐλαβῶς διότι εἶναι ἀνανδρὸς ἴσως ὁ γέλωτ μαζ καὶ ἀδικος ἴσως ὁ λίθος. Στῶμεν εὐλαβῶς, διότι οἴκτον καὶ πόνον ἴσως ἀντὶ θυμηδίας ὤφειλε νὰ κινήτῃ ἐν ἡμῖν τὸ ὄν τοῦτο τὸ ἀναμφιβόλως δυστυχές, ὅπερ ἀποτίει ἴσως σφάλματα παροχομένης γενεᾶς καὶ πα-

ρηκμακότητα πολιτισμού καταπεσούσας ήδη πλάνας.

Ἐάν ἀληθεύει ὅτι πᾶν τό γελοῖον δὲν εἶναι ἢ ἔκρυθος καὶ ἔκφυλος τῶν πραγμάτων στάσις ἢ συναίσθησις αὐτοῦ ἀπορρέει ἐξ ὑπερβάλλοντος οἴκτου, στῶμεν εὐλαβῶς καὶ δάκρυ μάλλον ἀπομάζωμεν πρὸ τῆς δυστυχούς ταύτης γελοιογραφίας τοῦ σεβαστοῦ καὶ ὑπερόχου ὄντος, ὅπερ εἶναι ἡ κατ' ἀξίαν γυνή, ἡ διὰ τῶν ὑψηλῶν ἠθικῶν ἀξιοματίων τετιμημένη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς φύσεως.

Ἐγκύψωμεν δὲ μᾶλλον μελετητικῶς ἐπὶ τοὺς ἀποχρῶντας κοινωνικοὺς καὶ ψυχολογικοὺς δρους, ἐξ ὧν προέκυψε καὶ προκύπτει τὸ ἔκρυθμον τοῦτο φαινόμενον.

Ἐάν ὁ γάμος καὶ ἡ μητρότης εἶναι ὁ κύριος τῆς γυναικὸς προορισμός, δὲν εἶναι ὅμως πλέον δι' αὐτὴν ἡ ἀγαμία καταδικητὴ ἐκμηδενισμοῦ καὶ ἐξουθενώσεως. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ἔμφρων καὶ τελεία τὸ ἦθος γυνὴ καὶ ἂν μὴ σύζυγος καὶ μήτηρ, δύναται ὅμως καθ' οἰονδήποτε τρόπον ν' ἀποβῆ χρήσιμος καὶ δὴ εὐεργετικὴ εἰς τὴν οἰκογένειαν ἢ τὴν κοινωνίαν, οὐχὶ δὲ ἀτάσθαλος μόνον παραφυᾶς καὶ περιττὸν αὐτῆς βᾶρος. Ἄλλ' ὑπῆρξαν ἐποχαι — καὶ δὴ οὐχὶ πολὺ ἀφροσύνη — καθ' ἃς ἔνεκα ὑπερβάλλοντος καὶ προληπτικοῦ τῆς γυναικείας δράσεως, ἔτι δὲ καὶ μορφώσεως περιορισμοῦ, ἡ γυνὴ ἢ μὴ ἔχουσα σύζυγον καὶ τέκνα εἰς οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο νὰ καταναλώσῃ τὰς ἀσθενεῖς σωματικὰς καὶ διανοητικὰς δυνάμεις τῆς.

Ἡ γυνὴ ἢ στερουμένη μορφώσεως καὶ σθένους ἠθικοῦ ὅπως συγκεντρωθῆ ἐν ἑαυτῇ — οὐχὶ ὑπερμέτρως, ἀλλ' ὅσον ἀπαιτεῖται ὅπως μὴ διατελῆ εἰς αἰωνίαν ἄγραν γαμβροῦ ἀνυπάρκτου, — ἐθεώρησε καὶ θεωρεῖ ἔτι αἰσχος αὐτῆς τὸ ὅτι παρ' οὐδενὸς ἐξελέγη ποτὲ ὡς σύζυγος. Ταύτης τῆς ἐποχῆς, ἥτις ἐστέρησε τὴν γυναῖκα ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀτομικότητος, ἦν οὐδεὶς σήμερον τῆ ἀρνεῖται, εἶναι λείψανον ἢ ὑποκοριζομένη γερωντοκία,

ἦν κυρίως ἡ ἔλλειψις ἠθικοῦ σθένους καὶ ἀτομικότητος χαρακτηρίζει, καὶ ἡς ἡ περιδεὴς καὶ ἀκατάρτιστος παρὰ τὴν ἡλικίαν ψυχὴ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἦ ἐξερτημένη ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξερτηθῆ ἔτι ἀπὸ τοῦ συζύγου. Ἐλλείψις κρίσεως μὴ ἐπιτρέπουσα αὐτῇ τὴν λεπτὴν διαστολὴν ἰδεῶν καὶ διακρισιν ἡλικῶν ἔπεται ὡς δεύτερον χαρακτηριστικὸν τῆς τοιαύτης γερωντοκίας. Προσθέσωμεν εἰς ταῦτα καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γυναικὸς ταύτης αἰσθηματικότητα, ἐξ ἧς ἀπορρέει ἡ διηλεκτικὴ παρ' αὐτῇ συναίσθησις τῆς ἠθικῆς ἀνάγκης τοῦ γάμου.

(Ἐπιτελεῖται ἐν ἐξῆσι)

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΔΟΥ

ΠΑΡΗΓΟΡΟΣ ΑΚΤΙΣ

I

Ἡ μυστηριώδης νύξ τῶν Χριστουγέννων ἐξηπλοῦτο ἀτέρμων καὶ ἑναστρὸς περιπτύσσουσα τὴν ὑπνώττουσαν φύσιν ἐντὸς τῶν μελαινῶν πτυχῶν τῆς, ἢν ἐλίκνιζον ἀπαισίως αἱ πνευματικαὶ πνοαὶ τοῦ βορρᾶ. Ἀπόλυτος σιγὴ ἐβασίλευεν ἐπὶ μικροῦ χωρίου, εἰς ἀπόκεντρον καλύβην τοῦ ὀπίου γραικα, ὑπαρξίς σκληρῶς δοκιμασθεῖσα, μήτηρ τάλαινα, ἐκάθητο περιλυπὸς παρὰ τὴν τρεμοσβόουσαν ἐν τῇ ἐστία πυρᾶν, προσπαθοῦσα ν' ἀνμετρήσῃ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς τῆς.

Πέρυσιν, ἐσκέπτετο, εἶχε λάβει ἐκ τοῦ ξηνημένου υἱοῦ τῆς ἐπιστολὴν, ἀποπνεύουσαν ἀληθῆ φιλοστοργίαν καὶ συνοδευομένην ὑπὸ τῶν ὀλίγων οἰκονομιῶν του, ἵνα πνευματικῶς τὰς κοσμοσωτηρίους ἐορτὰς καὶ ἡ μήτηρ του. Γλυκεραὶ ἐλπίδες ἐπανόδου τοῦ μονογενοῦς ἐβασιλεύον τὴν μητέρα — πλὴν καὶ αὐταὶ ἀπέπτησαν ἤδη ὡς ἐκπτώτος πόνθος εἰς τὸ παρελθόν, ἀφήσασαι ἀνεκμηθείς μόνον. Ἡ συμφορὰ καὶ ὁ πόνθος ἐξέλεξαν ὡς ἐνδιατίμημά των τὴν καταρρέουσαν καλύβην καὶ τὴν γραικὴν κάτοικον αὐτῆς ἀχώριστον σύντροφον αὐτῶν.

Αὔριον ἐξημέρονον τὰ Χριστούγεννα, ἡ μεγάλη τῶν χριστιανῶν ἐορτὴ, καὶ οὐδὲν ἄλλο εἶχε μελετεῖ ἐν τῷ ἑμαρτίῳ τῆς, πλὴν ξηροῦ τεμαχίου ἄρτου.

Ὁμοί ! . . . Οὔτε τὰς λουκουλλεῖους τῶν πλουσίων τραπέζας ἐπέθυμι, οὔτε τὴν εὐμάριαν καὶ τὸ θάλλος. Τῇ ἐφάνοντο ὅλα τόσον μηδαιμιά ! . . . τόσον μάταια ! . . . Ἐπέθυμι μόνον νὰ ἔζη τὸ τέκνον τῆς, νὰ τὸ ἐπανεβλέπε, νὰ τὸ ἐσφιγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ δι' ἐνὸς φιλήματος μητρικοῦ νὰ ἔχυνε μακρὰν ὄλην τὴν πικρίαν, ἢν ἐπεσώρευεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς ὁ ἀποχωρισμὸς ὡς νὰ ἀντικαθίστα ταύτην διὰ θερμότερας φιλοστοργίας καὶ ἀρρήτου χαρᾶς. Ἀλλὰ . . .

Τὸ τέκνον τῆς πρὸ ὀλίγων μηνῶν εἶχε δώσει τὴν τελευταίαν πνοὴν τοῦ μακρᾶν ἐν τῇ ξένῃ καὶ ἡ γραικα μήτηρ διατελοῦσα ἀκόμη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πρώτης ἀλγηδόνος ἠσθάνετο κατὰ τὸ παγερόν γῆρας τὸ βαθυτέρον τραῦμα ἐξ ὧσιν ἐδέχθη ἡ καρδία τῆς καθ' ὅλον τὸν βίον. Καὶ εἰς τὸ τραῦμα ἐκεῖνο οὐδαμῶθεν ἐχέετο βάλσαμον.

II

Ἡγρύπνει μόνη ἡ ἀπεριμμένη ὑπαρξίς, ἡ ἀπεγνωσμένη μήτηρ, ἕως οὗ ἔκλινε καὶ αὐτὴ εἰς τὸν παρά τὴν ἐστίαν τοῖχον καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὸν παυσίλυπον ὕπνον.

Διέρρευαν ἐν τῷ μεταξὺ ὄραϊ τινες. Ὁ ἦχος τοῦ σημάντρου τῆς μικρᾶς τοῦ χωρίου ἐκκλησίας ἀντήχει τώρα μονότονος, ἐπαναλαμβανόμενος ὑπὸ τῆς ἠχοῦς τῶν περὶ τὴν ἀπορρώγων βράχων.

Χριστὸς γεννᾶται ! Χαίρετε, ὦ εὐτυχεῖς ! Καὶ σεις, δυστυχεῖς, κλαίετε, κλαίετε τὴν ἐρήμωσίν σας ! . . .

Κίνησις, χαρὰ καὶ εὐθυμία διέκοψε τὴν νυκτερινὴν νάρκην τοῦ χωρίου· οἱ κάτοικοι αὐτοῦ μετὰ τὰς ἐορτασίμους περιβολὰς των ἔσπευδον πρὸς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ Βρέφους, ἔσπευδον νὰ ὑποδεχθῶσι τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος ἀναμειγνύοντες τοὺς ὕμνους των μετὰ τῶν ἀγγελικῶν ᾠσμάτων, ἅτινα ἐν ἀρρήτῳ μελωδίῳ ἐτόνεσαν στρατιαὶ τῶν ἀγγέλων πρὸ τῶσων αἰώνων εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς Βηθλεὲμ.

Ἐφερον τὰ Χριστούγεννα τὴν χαρὰν, τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν παρηγορίαν εἰς τοὺς δυστυχεῖς τῆς κοιλάδος ταύτης τοῦ κλαυθμῶνος, πλὴν εἰς τὴν γραικὴν μητέρα . . .

Ὁ μικρὸς νὰς ἦτο κατὰμεστος πλῆθος, ὅτε ἔφθασεν ἡ δυστυχῆς μήτηρ, ἥτις ἠγόρασε δι' ὁ-

λίγων κερματίων, τὰ ὅποια φιλόπλοος χεὶρ ἀγνωστος τῇ ἀπέστειλε τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, λαμπάδα, ἢν ἦναψε πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ προσευχομένη κατενύγη ἐκ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ Βρέφους, ἐπιχυθείσης ὡς βάλσαμον ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς.

III

Ἡ θεία λειτουργία ἔληξεν, ὅτε ἡ ἡὺς ὑποφώσκουσα ἐφυγάδευε τοὺς ἀπειροπληθεῖς ἀστέρας, τοὺς στίζοντας τὸν οὐράνιον θόλον. Ἡ γραικα διηυθύνετο πρὸς τὴν καλύβην τῆς· τρέμουσα δ' ἐκ τοῦ ψύχους ἐθερμάνετο διὰ τῆς πνοῆς τῆς τὰς λιποσάρχους χεῖρας, ἵνα κρατήσῃ τὸ εὐχέλαιον τὴν βικτηρίαν τῆς. Προήρχοντο πρὸ αὐτῆς ἀβραὶ δέσποιναι καὶ παρθένοι, νέοι, γέροντες βαστάζοντες τοὺς ἐγγόνους των καὶ τὴν ἀφηνον ὀπισθὲν των.

Νέος, τριακονταετής σχεδόν, φυσιογνωμίας γλυκείας, μετὰ περιβολὴν ἐπιμελετημένην ἐβράδυνε τὰ βήματά του, ἕως οὗ ἡ γραικα ἐπλησίασεν.

— Κυρὰ Βασιλική ! . . . Καλὴ ἡμέρα ! . . . Χρόνια πολλά ! . . . τῇ εἶπεν.

— Ὅχι πολλά, παιδί μου, ὄχι ! ἄλλα Χριστοῦγεννα νὰ μὴ βροῦν τὴ δύστυχη μάνα, ἀπεκρίθη.

— Αἱ . . . θάχῃς ἐμένα 'ς τὸν τόπον τοῦ Κωνσταντῆ σου . . .

— Μὴ ἀνοίγῃς περισσότερο, παιδάκι μου, πληγὴ ποῦ δὲν θὰ κλείσῃ ποτέ, καὶ μὴ πειράζῃς μὴ δύστυχη γυναῖκα τέτοια ἡμέρα . . .

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἔσπευσε, ἔλαβε τὴν χεῖρά τῆς καὶ τὴν ἠσπάσθη. Ἡ δυστυχῆς γραικα δακρύουσα τῷ λέγει·

— Ποῖος εἶσαι, παιδί μου ;

— Εἶμαι ὁ Χρῆστος, ὁ φίλος τοῦ Κωνσταντῆ σου . . . ὁ καυμένος τὴν ὑστερνή του ὄρα μου εἶπε — Τὴν μάνα μου, Χρῆστο, τὴν μάνα μου τὴν ἀφῆνω στὰ χεῖρά σου . . .

— Ἦρθες ἀπὸ τὴν Πόλιν ; ἦσουν ὅταν πέθανε τὸ παιδί μου, ὁ Κωνσταντῆς μου ; γὰρ πέψ μου, πέψ μου ὑπέφερε πολὺ ; Θυμήθηκε τὴν πικρομάνα του ; . . . Καὶ ἐν ὧ ἐτραυλίζε ταῦτα ἐκ τῆς συγκινήσεως περιεπτύσσετο μετὰ τῆς τρεμοῦσας χεῖράς τῆς τὸν νέον ἀποθέτουσα φιλήματα παράφορα . . .

— Σ' έφλησα για τόν πόνο του Κωνσταντή μου . . . προσέθηκα, ότι αποσπωμένη του νέου εκυπτε να λάβη την πεσοῦσαν εν τῷ μεταξὺ βακτηρίαν της, τὴν ὅποιαν ἐπρόφθασε να τῇ δώσῃ ὁ Χρῆστος. δάκρυα δὲ πύρινα διωλίσθαινον εἰς τὰς ρυτίδας τοῦ ἀνάμου προσώπου, καθ' ὅλην τὴν μέχρι τοῦ χωρίου συνομιλίαν των.

IV

Ἡ πικνότερη γραία, ἡ ὅποια προώριζε ξηρὸν τεμάχιον ἄρτου διὰ τὸ γεῦμα τῶν Χριστουγέννων, συνηφαινετο ὥρα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φιλανθρώπου νέου, ὅστις ἐκπληρῶν τὴν τελευταίαν τοῦ φίλου του παραγγαλίαν κραλαμβάνει αὐτὴν ἐκτοτε πλοσιῶν του. Εἰς τὴν πλοσιῶν τράπεζαν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ πτωχὴ Βασιλικὴ, δοξάζουσα τὸν γεννηθέντα Θεόν.

Ὁ ἀπὸ τῆς Βηθλεὲμ ἀνατείλας ζωογόνος ἥλιος ἀπέστειλε καὶ εἰς τὴν ζοφερὰν καλύβην τῆς ταικωπύρου μητρὸς παρήγορον ἀκτινα.

Σπυρίδων Οἰκονόμου.

(24 Δεκεμβρίου 1902)

Ο ΦΟΙΝΙΞ

Ἐν τῷ παραδείσῳ ὑπὸ τὸ δένδρον τῆς Ἐπιστήμης ἦνθι βροιά. Ἐπὶ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ροιδίου ἐγεννήθη πτηνόν· ἡ πτησίς του ἦτο ταχεῖα ὡς διὰ τῶν ἀστῆρ ὠραιότατα τὰ χρώματά του μαγευτικὸν τὸ κελάδημα, θελκτικὴ ἡ φωνὴ του. Ἄλλ' ὅταν ἡ Εὐα ἀπέσπασε τὸν καρπὸν τῆς Ἐπιστήμης, ὅπότεν ἐκείνη καὶ ὁ Ἀδάμ ἐξώσθησαν τοῦ παραδείσου ὑπὸ τῆς πυριλαμποῦς ῥομφαίας τοῦ τιμωροῦ Ἀγγέλου, σπινθῆρ πίπτει ἐπὶ τῆς καλιᾶς τοῦ πτηνοῦ καὶ τὴν πυρπολεῖ. Τὸ πτηνὸν ἀποθνήσκει μέσῳ τῶν φλογῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ φλεγόμενου ὡσὺ ἐξέρχεται ἕτερον πτηνόν, ὁ ἐνιαῖος, ὁ αἰωνίως ἐνιαῖος Φοῖνιξ (μυθῶδες πτηνόν).

Ἡ Γραφή ἀναφέρει ὅτι ἔχει τὴν φωλεάν του εἰς τὴν Ἀραβίαν, ἔνθα κατὰ αἰῶνα ἀποθνήσκει ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλογῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὑπερύθρου ὡσὺ ἐξέρχεται νέος Φοῖνιξ, ὁ ἐνιαῖος ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἐν τῷ περιβάλλοντι ἡμῶν πεπεύσεται τὸ

πτηνόν, τυχὸ ὡς ἀστραπὴ, μὲ θαυμάσια χρώματα, μὲ φωνὴν μαγευτικὴν. Ὅπότεν φιλόστοργος μήτηρ ἀγρυπνεῖ παρὰ τὸ λίκνον τοῦ μικροῦ τῆς ἀγγέλου, τοῦ γάρματος τῆς οἰκογενειακῆς τῆς ἐστίας, τὸ πτηνὸν ἀτρέμα ἐρχόμενον, λαμβάνει θέσιν παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ εἰς τὰς γλυκείας ἀγκάλας τοῦ εὐρυπτεροῦ Μορφέως ἀναπαυομένου βρέφους καὶ δίκην ὄλου περὶ τὴν κάραν αὐτοῦ ἐκτείνει τὰ ἀπαλὰ πτερά του. Ἐπιπέττει τὴν πενιχρὰν κατοικίαν τῶν ἀποκλήρων τῆς ὄλοης εἰμαρμένης καὶ ἐπὶ τῇ θέᾳ του τὸ ρῶς ζωηροῦται καὶ ὁ ἴανθος ἀφθονὸν ἐκχέει τὴν μεθυστικὴν εὐωδίαν του.

Ἄλλ' ὁ Φοῖνιξ δὲν κατοικοῖ μόνον εἰς τὴν Ἀραβίαν. Πτερυγίζει εἰς τὸ διαλάμπον ἀρκτῶν σέλας ἐπὶ τῶν πάγων τῆς Λαπωνίας, σκιρτᾷ ἐπὶ τῶν κιτρίνων ἀνθέων τοῦ συντόμου θέρους τῆς Γροιλανδίας, εἰς τὰ ὀρυκτορυχεῖα τοῦ fahlum εἰς τὰ ἀνθρακορυχεῖα τῆς Ἀγγλίας. Ἐπαναπαυόμενον ἐπὶ τοῦ φυλλώματος τοῦ Λωτοῦ, συνοδεύει κατὰ τὸν ῥῶν των τὰ ἱερὰ καὶ ἀργυρόχροα μορμύροντα ὕδατα τοῦ φλοισβίζοντος Γάγγου, τὸ δὲ βλέμμα τῆς Ἰνδῆς κέρης σπινθηροδολεῖ ἐπὶ τῇ θέᾳ του.

Τὸν Φοῖνικα! γνωρίζεις τὸ παραδείσιον πτηνόν, τὸν ἱερόν τοῦ ἄσματος κύκνον; Ἐπερεύγισεν ὡς ὁ κόραξ τοῦ Odino, ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Shakespeare καὶ τῷ ἐψιθύρισε εἰς τὸ οὖς: «Ἀθανασία!» Κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν αἰοιδῶν ἐπετεύγισεν ἐν τῇ αἰθούτῃ τῶν ἱπποτῶν τῆς Walburg. Ὁ Φοῖνιξ! ὦ ἱερόν πτηνόν τοῦ παραδείσου! Ἀνγβάσκον κατὰ αἰῶνα, γενᾶσαι μέσῳ τῶν φλογῶν καὶ θνήσκεις μέσῳ αὐτῶν. Ἡ εἰκὼν σου χρυσῷ πλακίῳ στεφῶμένη ἀποτελεῖ τὸν καλλίτερον διάκοσμον τῆς αἰθούτης τοῦ ἀριστοκράτου, ἀλλὰ σὺ πλανᾶσαι συχνάκις δύσστημον καὶ μονήρες.

Ἐν τῷ παραδείσῳ, ὅτε ἐγεννήθη ὑπὸ τὸ δένδρον τῆς Ἐπιστήμης, ἐπὶ τοῦ πρώτου ροιδίου ὁ Κύριος σὲ ἠπάσθη καὶ σοὶ ἔδωκε τὸ ἀληθὲς καὶ ἀθάνατον ὄνομα «Ποίησις».

(Cergestinus)

N. X.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

— Δὲν βλέπεις, βρὲ Γιάννη, ὅτι τὸ δάκτυλό σου εἶναι μέσα εἰς τὸν ζωμόν!

— Μὴ ἀνησυγεῖτε δι' ἐμᾶς, κ. Προκόπιε. . . δὲν εἶναι πολὺ ζεστός.

— Διατὶ κλαίεις, μικρὸ μου;

Τὸ μικρὸ κλαῖον ἀκόμη:

— Νὰ ἴδῃ ἀπόψε ἔς τὸν ὕπνον μου πῶς κήκει τὸ σχολιό μας. . . καὶ τώρα βλέπω πῶς ἦταν ψέμμα! . .

Τὰ μικράκια

— Θεῖα, διατὶ δὲν τρώγεις καρδιά;

— Διότι καταστρέφουν τὸς δόντας

— Τί λὲς! ἄρῳ δὲν ἔχεις; οὔτε ἓνα τοῦλάριστιν.

— Τὸ ἐσκέθην, ἀγαπητέ μοι, θὰ ὑποχωρήσω ἐπὶ τέλους πρὸ τῆς ἐπιμονῆς σας.

— Μὲ παραγγεῖτε λαπὴν μίαν συνέντευξιν;

— Μάλιστα, αὖριον εἰς τὸς πέντε. . . εἰς τὸν ἀδαμαντοπόλιν μου.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΜΑΜΣΕΛΚΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

(ὑπὸ Henry Greville)

XVIII

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον)

— Σιώπα, ἀγάπη μου! ἀνέκραξεν ἡ προσβῦτις καὶ ὤρμησε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν παρὰ τὴν ὁπίαν εἶχεν ἀκούσει τριγμόν. . . Τὴν ἐκλείπει καὶ ἐπανῆλθε βεβία — ἐξ ὄψεως — ὅτι ἡ ἀπηνῆ: ζένη ἡ ἔχιδνα, εἶχε συλλάβει ἐκ τοῦ ἀθῆρου στόματος τὴν φρᾶσιν «θὰ προὔτιμων' ἀποθάνη»

— Δὲν μ' ἀγαπᾶς, Μαρτίνα, καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀσθενὴς γυνὴ. ἦτις ἔχει ἀνάγκην ἀγάπης, πολλῆς ἀγάπης! . . Ἀ κλεινὸς μόνον μὲ ἀγαπᾷ καὶ μ' ἐκείνον δὲν μ' ἀφίνουν οὔτε στιγμὴν νὰ θμιλίσω, οὔτε κἂν νὰ τὸν ἴω. . . τίθῃ γείνω ἂν με μισήσῃ ἐκείνη, ἦτις ὠκίσθη ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν μητέρα μου πρὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων!

— Ἐπικρατῆ, γλυκὴ πτηνόν! αἱ γυναῖκες ἡμεῖς ἐπλάσθημεν διὰ τὰ ὑπερέφωρον! . .

— Ἐχω τὴν γεννητικὴν νὰ ὑπερέφω καὶ νὰ ἀπθάνω ἀκόμη. Ἐπέριξα τίττον ἔω; τῶρα! . . ἀλλὰ θίλω νὰ

Σκῶμα καὶ ἀπάντησις:

— Φίλε προσφιλέστατε. . . πρέπει νὰ δηλολογήσῃτε ὅτι ἡ μήτηρ φύσις ἐφάνη λίαν θαυμάσια, ὅταν σὰς ἔβαλε τὰ ὦτα!

— Εἶναι ἀλήθεια, τὰ ἔχω μακρὰ δι' ἓνα ἄνθρωπον, ἀλλὰ σὺ τὰ ἔχεις πολὺ μικρὰ δι' ἓνα ὄνον!

ΑΡΤΙΣΤΑΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Ἡ ἐν Φαναρίῳ Φιλανθρωπικὴ Ἀδελφότης.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἀναγράφουσι ὅτι ἐπ' αἰτίας συνέστη ἐσχάτως ἐν Φαναρίῳ ὑπὸ ἐκλεκτῆς θιάζου Φαναριῶν φιλανθρωπικῆς ἀδελφότητος ἀποσκοποῦσα τὴν παροχὴν ἱατρικῆς περιθάλψεως καὶ φαρμάκων, εἶτι δὲ καὶ τροφῆς καὶ θερμάνσεως εἰς τοὺς ἀπόρους, ἀσθενεῖς τῆς περιουχῆς ὑπὲρ τὴν ἀνωτάτην μὲν ἐπίβλεψεν τοῦ γερανοῦ καὶ πολυφιλήτου ἡμῶν Οἴκου. Πατριάρχου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν δὲ τοῦ ἐπιζῆσι, ὁπ' αὐτὸν δρώντος Μ. Πρωτοσυγγέλλου κ. Καλλιπικοῦ. Ἡ πρὸς προκαταρκτικὴν συνδιάσκεψιν περὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἔργου συνελοῦσα πρὸ τινος συνέλευσις ἐξέλεξεν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. Ν. Βασιλειάδου, Ν. Φερμάνωλου, Ἀλ. Μιλαγγεινοῦ ἱατροῦ, Κορν. Σπαθάρη καθηγητοῦ καὶ Ἐλευθ. Ταπεινοῦ ἀκηγόρου πρὸς σύνταξιν τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἀδελφότητος, ὅστις καὶ ὡς πληροφωρούμεθα συνετελέσθη ἤδη. Οἱ ἀξιότιμοι ἱδρυταὶ τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου

μὲ ἀγαπᾶν, νὰ μὲ ἀγαπᾶν! . . καὶ ὄχι μόνον νὰ μὲ ἀγαπᾶν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὲ τὸ λέου. Δὲ ἔχω πλέον ἀνοχὴν ἐγὼ! Εἶμαι συντετριμμένη, ἀποτελαρρημένη, ἀσθενής! . .

Ὁλχ ἦττον ἀπεκοιμήθη ὑπὸ τὰς θωπέαις καὶ τὰς προσευχῆς τῆς Μαρτίνας.

Κατὰ τὴν νύκτα, ἡ φιλόστοργος προσβῦτις ἐπήδησε κίτω τῆς κλίνης τῆς ἐντρομας. Εἶχεν ἀκούσει σεισμένην τὴν θύραν ὡς ἂν προσεπάθει τις ἐξωθεν νὰ τὴν ἐκδιᾶσθαι ἀθροῦσως ὄπως εἰσελθῇ. Ἦνιξεν ἀμέσως τὴν θύραν.

Ὁ διαδρῆμος ἦτο σκοτεινός καὶ οὐδεὶς ἐφάνη οὔτε ἠκούσθη τι. Ἡ Μαρτίνα ἐκλείδωτε τὴν θύραν ἔσθωθεν διπλῶς καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν κλίνην τῆς, ἀλλὰ δὲν ἐκοιμήθη πλέον μέχρι πρωίας.

XXI

Ἡ ψυχρότης τῆς πριγκηπίσης πρὸς τὴν Ἀννούταν ἐξηκολούθει ἐπιταυμένη μάλιστα ἐπὶ πλλὰς ἡμέρας. Διατὶ ἄρα γε; . . Διατὶ; . . Ἡ ἔχιδνα εἶχε χύσει τὸν ἴον τῆς Ἡ Μαμσελκα εἶχεν ἐπαναλάβει πρὸς τὴν πριγκηπίσαν τὰς ἐνοχοποιητικὰς λεξείας, ἀ: εἶχε κατορθώσει νὰ ὑποκρύψῃ ἐκ τοῦ στόματος τῆς Ἀννούτας. εθὰ προὔτιμων νὰ ἴδω νεκρὰν τὴν ἀνάδοχόν μου.»

Λέξει πραγματικῶς ἀσπυγώρητοι διὰ τὸν ἀγνώστου τὴν πραγματικῆν των ἀπόδοσιν, ἦν ἐγνωρίζε. Ἡ Μαμσελκα, ἀλλ' ἠγνῶει ἐκείνη εἰς ἦν ἀπεβλεπον.

